
Document de ședință

A8-0043/2017

17.2.2017

RAPORT

referitor la aplicarea Directivei 2004/113/CE a Consiliului de aplicare a principiului egalității de tratament între femei și bărbați privind accesul la bunuri și servicii și furnizarea de bunuri și servicii (2016/2012(INI))

Comisia pentru drepturile femeii și egalitatea de gen

Raportoare: Agnieszka Kozłowska-Rajewicz

CUPRINS

	Pagina
PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN	3
EXPUNERE DE MOTIVE	14
AVIZ AL COMISIEI PENTRU TRANSPORT ȘI TURISM.....	18
AVIZ AL COMISIEI PENTRU AFACERI JURIDICE.....	24
REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIA COMPETENTĂ ÎN FOND	28
VOTUL FINAL PRIN APEL NOMINAL ÎN COMISIA COMPETENTĂ ÎN FOND	29

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

referitoare la aplicarea Directivei 2004/113/CE a Consiliului de aplicare a principiului egalității de tratament între femei și bărbați privind accesul la bunuri și servicii și furnizarea de bunuri și servicii (2016/2012(INI))

Parlamentul European,

- având în vedere articolul 19 alineatul (1) și articolul 260 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE),
- având în vedere Protocolul (nr. 1) la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) referitor la rolul parlamentelor naționale în Uniunea Europeană,
- având în vedere Protocolul nr. 2 la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității,
- având în vedere Directiva 2004/113/CE a Consiliului din 13 decembrie 2004 de aplicare a principiului egalității de tratament între femei și bărbați privind accesul la bunuri și servicii și furnizarea de bunuri și servicii¹,
- având în vedere raportul Comisiei referitor la punerea în aplicare a Directivei 2004/113/CE a Consiliului de aplicare a principiului egalității de tratament între femei și bărbați privind accesul la bunuri și servicii și furnizarea de bunuri și servicii (COM(2015)0190),
- având în vedere Orientările Comisiei din 22 decembrie 2011 privind aplicarea Directivei 2004/113/CE a Consiliului în sectorul asigurărilor, în urma Hotărârii Curții de Justiție a Uniunii Europene în cauza C-236/09 (*Test-Achats*)²,
- având în vedere Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene din 1 martie 2011 în cauza C-236/09 (*Test-Achats*)³,
- având în vedere Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (Convenția de la Istanbul) și articolul 3 din aceasta, care definește „genul” ca fiind „rolurile, comportamentele, activitățile și atributele construite social, pe care o societate dată le consideră adecvate pentru femei și bărbați”,
- având în vedere Comunicarea Comisiei intitulată „O agendă europeană pentru economia colaborativă” (COM(2016)0356),
- având în vedere Evaluarea realizării la nivel european a egalității de gen în ceea ce privește accesul la bunuri și servicii - Directiva 2004/113/CE, realizată în ianuarie 2017

---

¹ JO L 373, 21.12.2004, p. 37.

² JO C 11, 13.1.2012, p. 1.

³ JO C 130, 30.4.2011, p. 4.

de Serviciul de cercetare al Parlamentului European¹,

- având în vedere raportul Equinet din noiembrie 2014, intitulat „Organismele de promovare a egalității și Directiva privind genul și accesul la bunuri și servicii”,
  - având în vedere raportul din 2014 al Rețelei europene de experți judiciari în domeniul egalității de gen privind „Legislația în domeniul egalității de gen în 33 de țări europene: Cum sunt transpuse normele UE în legislația națională?”,
  - având în vedere raportul rețelei europene de experți judiciari în domeniul egalității de gen din iulie 2009 intitulat „Discriminarea pe criterii de sex în ceea ce privește accesul la bunuri și servicii și furnizarea de bunuri și servicii și transpunerea Directivei 2004/113/CE”,
  - având în vedere hotărârea Curții de Justiție în cauza C-13/94, în care se stipulează că dreptul de a nu fi discriminat pe motive de sex poate include discriminarea legată de schimbarea de sex a unei persoane², precum și sondajul din 2014 al Agenției pentru drepturi fundamentale a UE și raportul acesteia intitulat „Pe plan profesional: obstacole în calea egalității pentru persoanele LGBT”, toate legate de sectorul bunurilor și serviciilor,
  - având în vedere propunerea Comisiei de directivă a Consiliului cu privire la aplicarea principiului tratamentului egal al persoanelor indiferent de religie sau convingeri, dizabilități, vârstă sau orientare sexuală (COM(2008)0426), precum și poziția Parlamentului cu privire la aceasta,
  - având în vedere Rezoluția sa din 19 ianuarie 2016 referitoare la factorii externi care reprezintă obstacole în calea antreprenoriatului femeilor europene³,
  - având în vedere articolul 52 din Regulamentul său de procedură,
  - având în vedere raportul Comisiei pentru drepturile femeii și egalitatea de gen și avizele Comisiei pentru transport și turism și Comisiei pentru afaceri juridice (A8-0043/2017),
- A. întrucât combaterea discriminării de gen directe și indirecte în domeniul bunurilor și serviciilor este parte integrantă a principiului egalității între femei și bărbați, care constituie o valoare fundamentală a Uniunii Europene și întrucât atât tratatele, cât și Carta drepturilor fundamentale interzic orice discriminare pe motive de sex și impun ca egalitatea între femei și bărbați să fie asigurată în toate domeniile și în toate statele membre;
- B. întrucât Directiva 2004/113/CE (denumită în continuare „directiva”) extinde principiul egalității de tratament între femei și bărbați la domeniul accesului la bunuri și servicii și al furnizării de bunuri și servicii, dincolo de sfera ocupării forței de muncă și a pieței

---

¹ PE 593.787

² Declarație comună a Consiliului și a Comisiei, Addendum la concluziile procedurilor referitoare la propunerea de directivă a Consiliului de aplicare a principiului egalității de tratament între femei și bărbați privind accesul la bunuri și servicii și furnizarea de bunuri și servicii.

³ Texte adoptate, P8_TA(2016)0007.

muncii;

- C. întrucât directiva interzice deopotrivă discriminarea directă și indirectă pe criterii de sex în ceea ce privește accesul la bunuri și servicii și furnizarea de bunuri și servicii care se află la dispoziția publicului, atât în sectorul public, cât și în cel privat;
- D. întrucât directiva este aplicabilă tuturor bunurilor și serviciilor furnizate în schimbul unei remunerații, în sensul articolului 57 din TFUE și în conformitate cu jurisprudența relevantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE); întrucât remunerația nu trebuie să fie furnizată în mod necesar de către cei pentru care serviciul este prestat și poate fi furnizată sub forma unei plăți indirecte care nu implică neapărat beneficiarul serviciului;
- E. întrucât sectoarele mediei și publicității, serviciile legate de educație și serviciile furnizate în sfera privată sunt excluse din domeniul de aplicare al directivei; întrucât statele membre au competența legislativă de a asigura egalitatea de tratament a femeilor și bărbaților în alte domenii și întrucât, în unele cazuri, legislația națională depășește cerințele directivei prin includerea discriminării între bărbați și femei în mass-media și în publicitate, precum și în educație;
- F. întrucât directiva a fost transpusă în legislația națională în toate cele 28 de state membre; întrucât, conform raportului Comisiei, în 2015 un dialog intens cu privire la un nivel suficient de punere în aplicare a directivei era încă în desfășurare cu șase state membre;
- G. întrucât, în Hotărârea *Test-Achats*, CJUE a concluzionat că articolul 5 alineatul (2) din directivă este contrar realizării obiectivului egalității de tratament între femei și bărbați; întrucât această dispoziție a fost considerată nevalidă cu efect de la 21 decembrie 2012 și, ca urmare, primele și prestațiile unisex sunt obligatorii în toate statele membre;
- H. întrucât printre principalele aspecte problematice în punerea în aplicare a directivei se numără înțelegerea excesiv de restrictivă a bunurilor și serviciilor, justificările ample și uneori neclare ale inegalității de tratament în temeiul articolului 4 alineatul (5), precum și protecția insuficientă a femeilor în timpul sarcinii și maternității;
- I. întrucât inegalitățile între bărbați și femei s-au extins, iar acest fapt nu poate fi disociat de politicile de austeritate, de sărăcire, de salariile scăzute, de locurile de muncă precare și de dereglementarea forței de muncă;
- J. întrucât discriminarea care afectează accesul femeilor la bunuri și servicii crește la nivelul de bază al capacității lor de a achiziționa și a alege bunuri și servicii, din cauza disparităților privind accesul la locuri de muncă de calitate și la salarii și pensii decente;
- K. întrucât în interzicerea discriminării este important să se respecte alte libertăți și drepturi fundamentale, în special protecția vieții private și tranzacțiile realizate în acest context, precum și libertatea religioasă;
- L. întrucât Directiva privind egalitatea de tratament propusă în 2008 ar extinde protecția împotriva discriminării pe motive de religie sau convingeri, vârstă, dizabilități și orientare sexuală dincolo de piața forței de muncă, pentru a cuprinde protecția socială,

inclusiv securitatea socială și serviciile medicale, avantajele sociale, educația și accesul la bunuri și servicii, precum și furnizarea acestora; întrucât Consiliul nu a adoptat încă o poziție privind această propunere de directivă;

- M. întrucât, cu toate că recenta comunicare a Comisiei intitulată „Agenda europeană pentru economia colaborativă” reprezintă un bun punct de plecare pentru promovarea și reglementarea acestui sector în mod eficient, este necesar să se includă perspectiva egalității de gen și să se examineze dispozițiile directivei în analize și recomandări ulterioare în acest domeniu;
- N. întrucât realizarea întregului potențial al directivei se bazează pe integrarea eficientă și consecventă a egalității de gen în toate sectoarele relevante cărora li se aplică;
- O. întrucât acțiunile Rețelei europene a organismelor de promovare a egalității sunt esențiale pentru consolidarea aplicării legislației privind egalitatea de tratament, precum și pentru coordonarea cooperării și schimbul de bune practici între organismele naționale de promovare a egalității din întreaga UE;

Considerații generale

1. își exprimă îngrijorarea cu privire la faptul că aplicarea directivei nu este uniformă în toate statele membre și că, în pofida progreselor înregistrate în acest domeniu, există în continuare provocări și lacune în implementarea acesteia, care trebuie contracarate fără întârziere în unele state membre și în anumite sectoare; invită Comisia să acorde prioritate abordării tuturor deficiențelor de implementare încă existente în dialogul cu statele membre; subliniază rolul esențial al statelor membre în aplicarea legislației și a politicilor UE și consideră că majorarea sprijinului din partea autorităților regionale și locale, intensificarea cooperării cu societatea civilă și elaborarea unor orientări pentru acest sector de către statele membre ar putea fi necesare pentru transpunerea și aplicarea completă a directivei;
2. constată că Comisia și-a prezentat raportul privind aplicarea Directivei 2004/113/EC cu mare întârziere după primul raport, din 2009;
3. observă că, în timp ce în raportul Comisiei se afirmă că nu au fost semnalate dificultăți specifice în punerea în aplicare a mai multor dispoziții din directivă, această declarație se bazează pe foarte puține cazuri de discriminare raportate, și că, în general, există foarte puține informații și că procesul de colectare a datelor în acest domeniu variază considerabil la nivelul statelor membre;
4. întrucât una dintre provocările cu care se confruntă statele membre este nivelul redus de cunoaștere a drepturilor și protecțiilor conferite cetățenilor în directivă din partea decidenților politici, a prestatorilor de servicii și a cetățenilor înșiși; subliniază că lipsa cunoașterii și înțelegerii directivei și a dispozițiilor acesteia de către public poate avea drept rezultat o scădere a numărului de plângeri pentru discriminare de gen; invită statele membre, Comisia și actorii implicați să-și intensifice acțiunile de informare cu privire la dispozițiile directivei, eventual în cooperare cu organizațiile de protecție a consumatorului, pentru o mai bună percepție a importanței egalității de tratament în sectorul bunurilor și serviciilor;

5. ia act de faptul că numai câteva state membre au raportat existența unor dispoziții specifice referitoare la acțiuni pozitive; invită statele membre să integreze și să promoveze mai bine dispozițiile privind acțiunile pozitive care se bazează pe un scop legitim și care urmăresc să prevină și să compenseze inegalitățile de gen, după cum se precizează în directivă;

Sectorul asigurărilor, al băncilor și cel financiar

6. salută punerea în aplicare a Hotărârii *Test-Achats* în legislația națională de către statele membre și faptul că legislația națională a fost modificată introducând efecte juridice obligatorii; subliniază că există încă provocări legate de conformitatea legislației naționale cu hotărârea, de exemplu în domeniul asigurărilor de sănătate și în legătură cu eliminarea completă a discriminării legate de sarcină și maternitate;
7. subliniază efectul de egalizare a pensiilor pe care îl are această hotărâre, care a interzis factorii actuariali bazați pe sex în contractele de asigurare și care a introdus caracterul obligatoriu al primelor și prestațiilor unisex în sistemele de asigurări private, inclusiv pensiile; remarcă faptul că, în timp ce respectiva hotărâre se aplică doar sistemelor private, norma unisex referitoare la pensii constituie o bună practică în ceea ce privește reducerea diferențelor de gen în privința pensiilor; salută decizia unor state membre de a progresa dincolo de litera hotărârii, extinzând norma unisex și la alte tipuri de asigurări și pensii, inclusiv sistemele de pensii ocupaționale, pentru a garanta egalitatea între femei și bărbați în aceste domenii; încurajează celelalte state membre să ia în considerare urmarea exemplului dat de acestea, dacă este cazul;
8. consideră că transpunerea corectă și completă în practică a hotărârii este esențială; invită Comisia să monitorizeze prin intermediul rapoartelor periodice respectarea acestor norme în statele membre pentru a se asigura că sunt abordate toate deficiențele;
9. subliniază faptul că directiva interzice în mod explicit utilizarea sarcinii și a maternității ca modalitate de diferențiere în calcularea primelor și a prestațiilor în domeniul serviciilor de asigurare și al serviciilor financiare conexe; solicită statelor membre să-și intensifice acțiunile și să ofere o mai mare claritate în protecția drepturilor și a stării de bine a femeilor însărcinate în acest domeniu, să le protejeze împotriva unor costuri nerambursabile legate de sarcină - pentru că nu ar trebui să se confrunte cu costuri mai mari pentru singurul motiv al sarcinii - precum și să informeze mai bine furnizorii de servicii cu privire la protecția specială acordată femeilor însărcinate; subliniază, în special, că este necesar să se garanteze că perioadele de tranziție în diferitele tipuri de asigurare, mai ales asigurarea medicală, nu aduc atingere drepturilor femeilor însărcinate de a beneficia de un tratament egal pe durata sarcinii;
10. reafirmă că dreptul de a nu fi discriminat pe motive de sex include discriminarea legată de schimbarea de sex a unei persoane¹ și solicită Comisiei să ia măsuri pentru ca femeile și bărbații să fie protejați împotriva acestor tipuri de discriminare; subliniază că Directiva oferă protecție în această privință și că pot fi oferite mai multe precizări în legislațiile naționale ale statelor membre; subliniază, în acest sens, că 13 state membre

---

¹ Declarație comună a Consiliului și a Comisiei, Addendum la concluziile procedurilor referitoare la propunerea de directivă a Consiliului de aplicare a principiului egalității de tratament între femei și bărbați privind accesul la bunuri și servicii și furnizarea de bunuri și servicii.

nu au adoptat încă dispoziții legale directe pentru protecția persoanelor transgen, care continuă să se confrunte cu discriminare în furnizarea și accesul la bunuri și servicii, și subliniază că includerea unor astfel de dispoziții ar putea contribui la creșterea nivelului de conștientizare a principiului nediscriminării; solicită Comisiei monitorizeze discriminarea pe aceste motive în următorul său raport privind aplicarea directivei;

11. regretă persistența practicilor discriminatorii împotriva femeilor, precum și a practicilor discriminatorii legate de sarcină, de planurile de maternitate, precum și de maternitate în privința accesului la serviciile furnizate de sectorul bancar și cel al asigurărilor;
12. remarcă faptul că dificultățile tot mai mari cu care se confruntă antreprenoarele în accesul la finanțare ar putea fi parțial legate de dificultatea de a prezenta un istoric de creditare și o experiență de management suficiente; invită statele membre să colaboreze cu sectorul financiar pentru a asigura egalitatea între bărbați și femei în accesul la capital pentru lucrătorii independenți și IMM-uri; solicită statelor membre să analizeze posibilitățile de introducere a perspectivei egalității de gen în structurile de raportare privind acordarea de împrumuturi, în realizarea profilurilor de risc, în mandatele de investiții și structurile de personal, precum și în produsele financiare; invită Comisia să coopereze cu statele membre pentru a lua măsuri eficiente, cu exemple concrete, pentru a se asigura că toată lumea poate utiliza complet și adecvat directiva ca instrument real de protecție a drepturilor lor referitoare la egalitatea de tratament în ceea ce privește accesul la toate bunurile și serviciile;
13. solicită o abordare globală a antreprenoriatului femeilor pentru a încuraja și a sprijini femeile în urmarea unei cariere în antreprenoriat, facilitând accesul la finanțare și la oportunități de afaceri, dar și creând un mediu care să le permită femeilor să își valorifice potențialul și să devină antreprenoare de succes, asigurându-le, printre altele, reconcilierea vieții profesionale cu cea personală, accesul la utilități de îngrijire a copilului și la cursuri de formare adaptate;

Sectorul transporturilor și spațiile publice

14. remarcă faptul că, deși interdicția de hărțuire, inclusiv hărțuirea sexuală și bazată pe gen, sunt integrate în legislația națională, femeile, persoanele transgen și cele intersexuale continuă să se confrunte sistematic și frecvent cu forme de abuz în mijloacele de transport și că există o nevoie de a consolida măsurile preventive împotriva hărțuirii, inclusiv creșterea nivelului de conștientizare în rândul furnizorilor de servicii;
15. invită Comisia și statele membre să faciliteze schimbul de bune practici în acest domeniu; solicită o concentrare asupra acelor măsuri preventive care sunt conforme cu principiul egalității între femei și bărbați, după cum se recomandă, de exemplu, în Convenția Consiliului Europei pentru prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (Convenția de la Istanbul), care să nu se limiteze la libertățile femeilor și să se axeze cu precădere asupra autorilor discriminării, și nu doar asupra modificării comportamentului femeilor ca posibile victime; remarcă faptul că în Convenția de la Istanbul se prevede că „realizarea egalității de drept și de fapt între femei și bărbați este un element-cheie în prevenirea violenței împotriva femeilor” și, prin urmare, invită statele membre și Comisia să urmeze această abordare cuprinzătoare

în politica lor care vizează eradicarea violenței împotriva femeilor, inclusiv punerea în aplicare a dispozițiilor împotriva hărțurii prevăzute în directivă; invită statele membre care nu au făcut încă acest lucru să ratifice Convenția de la Istanbul și solicită Comisiei și Consiliului să accelereze procesul de aderare a UE la această convenție;

16. regretă faptul că părinții și persoanele care îngrijesc copii mici se confruntă în continuare cu dificultăți de acces fizic și cu alte obstacole, cum ar fi lipsa de spații pentru schimbarea bebelușilor în clădirile prestatorilor de servicii; subliniază necesitatea de a proteja drepturilor mamelor și taților de a se bucura de aceleași condiții în compania copiilor lor în clădirile prestatorilor de servicii; subliniază faptul că egalitatea de tratament a mamelor și a taților cu copii mici în grijă în privința accesului la servicii și a utilizării acestora este esențială pentru egalitatea de gen în general, deoarece promovează responsabilitatea egală și comună a femeilor și a bărbaților pentru îngrijirea copiilor; solicită, prin urmare, statelor membre să crească nivelul de conștientizare în rândul furnizorilor de servicii în ceea ce privește necesitatea existenței, în incintele lor, a unor utilități egale și sigure pentru ambii părinți;
17. constată, de asemenea, că persoanele cu responsabilități de îngrijire, în majoritate femei, au exigențe de accesibilitate specifice și încurajează, prin urmare, Comisia să ia în considerare toate obstacolele și constrângerile întâmpinate de femei, ca principali utilizatori ai serviciilor de transport public și de îngrijitori în general, în conformitate cu concluziile celei de a cincea Conferințe privind problemele întâmpinate de femei în sectorul transporturilor, care a avut loc la Paris, în 2014; subliniază că, în pofida cercetărilor în acest domeniu, s-a acordat o atenție limitată dezvoltării unor politici specifice de gen în sectorul transporturilor; remarcă faptul că integrarea unei perspective care ia în considerare dimensiunea de gen în etapele inițiale ale planificării și ale structurării mijloacelor de transport și ale altor spații publice, precum și realizarea unor evaluări regulate a impactului de gen, constituie o practică bună și eficientă din punctul de vedere al costurilor pentru eliminarea barierelor fizice care subminează accesul egal al părinților și al celor care îngrijesc copiii mici;
18. atrage atenția asupra faptului că tratamentul inegal al femeilor pe motive de maternitate sau de sarcină, inclusiv de alăptare, în clădirile furnizorilor de servicii există încă în statele membre; consideră că protecția femeilor pe motive de sarcină și maternitate, inclusiv de alăptare, astfel cum sunt se garantează în directivă, trebuie să fie consolidată și transpusă pe deplin în practică la nivelul statelor membre; subliniază că furnizorii de servicii trebuie să respecte principiile directe ale directivei și legislația națională de transpunere a acesteia;
19. invită Comisia și statele membre să se asigure că vehiculele și infrastructura din transportul public sunt accesibile în mod egal și adaptate pentru femei și pentru bărbați, nu doar ca utilizatori finali și pasageri, ci și ca persoane care lucrează în acest sector;
20. invită Comisia să evalueze normele companiilor aeriene privind asistența și admiterea femeilor gravide la zborurile companiilor aeriene și să ia măsuri pentru a face companiile aeriene să asigure un tratament armonizat în această privință;
21. invită Consiliul să adopte poziția Parlamentului cu privire la Regulamentul privind drepturile pasagerilor în ceea ce privește obligația manipulanților din aeroporturi de a returna pasagerilor cărucioarele pentru copii imediat după debarcare sau de a le pune la

dispoziție mijloace de transport alternative, pentru a evita ca aceștia să își ducă copii în brațe prin aeroport până la zona de recuperare a bagajelor;

22. consideră că oferirea unei rețele de servicii de sprijin pentru maternitate, în special creșe și servicii de îngrijire pentru copii înainte și după terminarea programului de școală, este esențială pentru a contribui la asigurarea faptului că principiul egalității între bărbați și femei privind accesul la bunuri și servicii este pus în aplicare în mod real; consideră că această rețea ar trebui să includă un nivel de servicii publice care să răspundă nevoilor populației;
23. remarcă faptul că încă există discriminare și disparități privind accesul la bunuri și servicii medicale, fapt care evidențiază necesitatea de a încuraja accesul la servicii de sănătate publice, gratuite și de înaltă calitate;

Economia colaborativă

24. evidențiază noile domenii posibile de aplicare a directivei, în special ca urmare a digitizării anumitor servicii și sectoare, precum și a răspândirii formelor colaborative de prestare de servicii, care au schimbat accesul la bunuri și servicii și furnizarea acestora, observând însă că directiva este în continuare aplicabilă în sfera digitală; subliniază că comunicarea publicată recent de Comisie, intitulată „Agenda europeană pentru economia colaborativă”, este un prim pas pentru promovarea și reglementarea eficientă a acestui sector, iar în etapele viitoare Comisia ar trebui să includă principiul integrării aspectelor de gen și să reflecte reglementările directivei, pentru a garanta egalitatea de tratament între femei și bărbați și pentru a preveni în mod real hărțuirea în contextul serviciilor oferite în cadrul economiei colaborative;
25. remarcă faptul că hărțuirea reprezintă o provocare în special pentru egalitatea de gen în domeniul serviciilor economiei colaborative; subliniază că, deși politica de „toleranță zero” în privința hărțuirii, adoptată de multe platforme, constituie o practică bună care ar trebui consolidată în acest sector, este necesar ca platformele vizate să acorde prioritate prevenirii hărțuirii, precum și să ia în considerare crearea unor proceduri clare pentru semnalarea de către utilizatori a cazurilor de abuz; subliniază necesitatea clarificării dispozițiilor privind răspunderea furnizorilor de bunuri și servicii, inclusiv în caz de hărțuire a unor terți, precum și a platformelor online de conectare, pe baza directivei;
26. consideră că aceste servicii oferite în cadrul economiei colaborative, care sunt puse la dispoziția publicului și au scopul de a obține profit, intră în domeniul de aplicare al directivei și ar trebui, prin urmare, să fie conforme cu principiul egalității de tratament între femei și bărbați;
27. remarcă, în acest context, că în sfera digitală, „profitul” nu se referă în mod necesar la bani și că datele sunt utilizate din ce în ce mai des drept contraprestație pentru bunuri și servicii;
28. invită Comisia să monitorizeze principiul egalității de gen în economia colaborativă în viitoarele sale rapoarte privind punerea în aplicare a directivei și să redacteze orientări specifice de identificare a bunelor practici pentru a proteja egalitatea de tratament între femei și bărbați în serviciile oferite în cadrul economiei colaborative;

Tratament diferențiat

29. atrage atenția asupra faptului că aplicarea articolul 4 alineatul (5) s-a dovedit a fi o provocare majoră în punerea în aplicare a directivei, care constituie temeiul pentru cea mai mare parte a plângerilor primite de organismele de promovare a egalității din statele membre, mai ales în ceea ce privește sectoarele recreative și de divertisment;
30. subliniază că, în ciuda ambiguității legate de aplicarea articolului 4 alineatul (5), principalul scop al acestei derogări este acela de a crea oportunități pentru consolidarea egalității între femei și bărbați în contextul furnizării de bunuri și servicii;
31. ia act de faptul că există practici divergente, de exemplu în ceea ce privește cazurile în care serviciile sunt oferite numai membrilor unuia dintre sexe sau în cazul în care a fost aplicată o tarifare diferențiată pentru aceleași servicii; subliniază că aplicarea unui tratament diferențiat ar trebui să fie evaluată de la caz la caz cu scopul de a evalua dacă aceasta este justificată de un obiectiv legitim, așa cum se specifică în directivă;
32. încurajează organismele de promovare a egalității și organizațiile de protecție a consumatorilor să informeze furnizorii de servicii cu privire la limitele și condițiile aplicabile tratamentului diferențiat, și utilizatorii de servicii cu privire la drepturile la egalitatea de tratament, deoarece se semnalează adesea faptul că utilizatorii nu sunt familiarizați cu dispozițiile aplicabile în domeniul bunurilor și serviciilor;
33. consideră că relativa absență a acțiunilor pozitive bazate pe articolul 4 alineatul (5) în statele membre constituie o deficiență a implementării directivei; solicită promovarea unor forme de aplicare a unor măsuri pozitive bazate pe un obiectiv legitim, în care există o legătură directă între acordarea unui tratament preferențial și dezavantajele care trebuie prevenite sau eliminate, cum ar fi protecția victimelor violenței pe criterii de sex în cazul adăposturilor pentru persoane de același sex;
34. solicită din nou Consiliului să ia în considerare toate căile posibile pentru a se asigura că Directiva privind egalitatea de tratament propusă este adoptată fără întârziere, garantând astfel o protecție cuprinzătoare egală împotriva discriminării pe motive de sex, origine rasială sau etnică, religie sau convingeri, dizabilități, vârstă sau orientare sexuală;

Recomandări privind o mai bună aplicare a directivei

35. invită Comisia să acorde prioritate abordării problemelor legate de transpunere împreună cu statele membre în cauză, prin măsuri practice, și să le sprijine pentru a pune în aplicare directiva într-un mod mai coerent;
36. subliniază că, deși organismele de promovare a egalității au un rol esențial în monitorizarea și asigurarea exercitării depline la nivel național a drepturilor derivate din directivă, competențele care le sunt atribuite în ceea ce privește furnizarea de bunuri și accesul la acestea, precum și eficiența în îndeplinirea obiectivelor fixate variază; invită statele membre să garanteze organismelor de promovare a egalității un nivel suficient de competențe și independență, în conformitate cu dispozițiile directivei și cu dreptul național, precum și resurse suficiente pentru a-și îndeplini sarcinile principale în mod eficace, printre care oferirea unei asistențe independente victimelor discriminării în procedurile legate de plângerile înaintate, desfășurarea unor anchete independente

privind discriminarea, publicarea unor rapoarte și recomandări independente, o mai bună informare în privința directivei și combaterea stereotipurilor referitoare la rolurile de gen în furnizarea de bunuri și servicii și în accesul la acestea; întrucât organismele de promovare a egalității ar trebui sprijinite corespunzător în îndeplinirea misiunilor lor, în privința promovării, monitorizării și susținerii independente și eficace a egalității de tratament;

37. invită Comisia să-și intensifice cooperarea cu organismele de promovare a egalității și să monitorizeze dacă dispozițiile relevante privind competențele lor sunt respectate în toate statele membre, precum și să ofere sprijin pentru identificarea sistematică a principalelor provocări și pentru schimbul de bune practici; invită Comisia să adune cele mai bune practici și să le pună la dispoziția statelor membre în vederea furnizării resurselor necesare pentru susținerea acțiunii pozitive și pentru o mai bună aplicare a prevederilor respective la nivel național;
38. subliniază faptul că accesul la justiție al victimelor discriminării ar putea fi îmbunătățit dacă organismelor de promovare a egalității independente li se conferă competența de a oferi asistență, inclusiv asistență juridică gratuită, precum și dreptul de reprezentare a persoanelor în cazul acuzațiilor de discriminare;
39. invită Comisia să monitorizeze îndeaproape eficiența organismelor și a procedurilor naționale de tratare a plângerilor în contextul punerii în aplicare a directivei, precum și să se asigure că sunt instituite mecanisme transparente și eficiente de înaintare a plângerilor, inclusiv sancțiuni disuasive;
40. invită Comisia, statele membre și organismele de promovare a egalității, eventual în cooperare cu organizațiile de protecție a consumatorilor, să crească nivelul de conștientizare cu privire la dispozițiile directivei atât în rândul furnizorilor de servicii, cât și în rândul utilizatorilor, pentru a aplica principiul egalității de tratament în acest domeniu și a reduce numărul încălcărilor nesemnificate ale directivei;
41. invită Comisia, având în vedere persistența unor lacune în ceea ce privește aplicarea practică a directivei, să solicite Rețelei europene de experți judiciari, în cooperare cu organismele de promovare a egalității, să lanseze un studiu global, ținând seama și de formele intersectoriale ale inegalității de gen și de motivele multiple de discriminare, care privesc diverse grupuri sociale vulnerabile, precum să își continue activitățile de monitorizare, să sprijine și să încurajeze statele membre în colectarea și furnizarea datelor, în vederea realizării întregului potențial al directivei; invită statele membre să colecteze date specifice mai pertinente, cuprinzătoare și comparabile privind hărțuirea și hărțuirea sexuală în domeniul accesului egal la bunuri și servicii, pentru a diferenția motivele de discriminare și încurajează, în această privință, o cooperare mai strânsă cu instituțiile de sector; invită Comisia să creeze o bază de date publică a legislației relevante și a jurisprudenței privind egalitatea de tratament între femei și bărbați ca modalitate de creștere a gradului de conștientizare în privința aplicării dispozițiilor juridice în acest domeniu;
42. subliniază faptul că publicitatea este legată de domeniul bunurilor și serviciilor, care sunt prezentate consumatorilor în principal prin intermediul reclamelor; subliniază importanța publicității în crearea, perpetuarea și evoluția stereotipurilor de gen și a portretizărilor discriminatorii ale femeilor; invită, prin urmare, Comisia să realizeze un

studiu privind egalitatea de gen în publicitate și să analizeze necesitatea și posibilitățile de îmbunătățire a egalității de tratament între femei și bărbați în sectorul publicității și de promovare a celor mai bune practici în acest domeniu; salută regulamentele și orientările naționale privind egalitatea dintre femei și bărbați în mass-media și solicită statelor membre să consolideze aceste dispoziții atunci când este necesar pentru a se asigura această egalitate;

43. invită statele membre să încurajeze dialogul cu actorii relevanți care au un interes legitim să contribuie la combaterea discriminării pe criterii de sex în domeniul accesului la bunuri și servicii și al furnizării de bunuri și servicii;
44. solicită statelor membre și Comisiei să integreze o abordare privind integrarea sectorială a dimensiunii de gen în consolidarea punerii în aplicare a directivei;
45. invită Comisia ca, în acțiunile sale de monitorizare și susținere a statelor membre în aplicarea directivei, să coordoneze mai bine cerințele prevăzute în directivă cu alte directive privind egalitatea;
46. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, precum și guvernelor și parlamentelor statelor membre.

EXPUNERE DE MOTIVE

Obiectivul principal al Directivei 2004/113¹ este de a aplica principiul egalității de tratament între femei și bărbați, consacrat în Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) și în alte directive relevante², în alte domenii decât ocuparea forței de muncă și piața forței de muncă, pentru a include domeniul accesului la bunuri și servicii și al furnizării de bunuri și servicii, atât în sectorul public, cât și în cel privat³, precum și de a consolida principiul integrării egalității de gen în aceste domenii. Directiva interzice discriminarea directă (articolul 2) și indirectă (articolul 3) în sectoarele relevante ale furnizării de bunuri și servicii, cum ar fi, de exemplu, costurile de transport și asigurări, inclusiv un tratament mai puțin favorabil al femeilor pe motive de sarcină și maternitate [articolul 5 alineatul (3)]. În plus, hărțuirea și hărțuirea sexuală, precum și instigare la discriminare, sunt interzise în temeiul directivei (articolul 4).

Deși bunurile și serviciile nu sunt definite ca atare în directivă, există o trimitere la articolul 57 din TFUE care prevede că serviciile sunt „furnizate în mod obișnuit în schimbul unei remunerații, în măsura în care nu sunt reglementate de dispozițiile privind libera circulație a mărfurilor, a capitalurilor și a persoanelor”. Jurisprudența consacrată a Curții de Justiție definește bunurile ca „produse care pot fi evaluate în bani și care astfel pot face obiectul tranzacțiilor comerciale”⁴. În plus, Comisia, în raportul său de aplicare, a indicat că un serviciu nu trebuie să fie plătit, în mod necesar, de către cei pentru care este prestat. Singurele cazuri în care tratamentul diferențiat este permis în temeiul directivei sunt cele în care obiectiv justificat și legitim poate fi identificat, cum ar fi adăposturile pentru victimele violenței de gen rezervate exclusiv femeilor [articolul 4 alineatul (5)]. Directiva nu se aplică mass-mediei, publicității și educației și nici chestiunilor legate de încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă reglementate de alte acte legislative relevante. Articolul 4 alineatul (3) exclude, de asemenea, serviciile care sunt furnizate pentru sfera privată, într-un cerc mai mic de persoane.

În raportul privind aplicarea directivei⁵, Comisia a concluzionat, pe baza consultărilor cu statele membre, cu organismele naționale de promovare a egalității, cu Equinet și cu alte organizații ale societății civile, că toate statele membre au transpus directiva în legislația națională. Deși a fost realizată aplicarea Hotărârii *Test-Achats*, considerată de Comisie drept o provocare majoră pentru statele membre, persistă încă probleme legate de implementarea efectivă a directivei. Printre cele mai frecvente probleme se numără: înțelegerea excesiv de restrictivă a bunurilor și serviciilor, justificările ample și uneori neclare ale inegalității de tratament în temeiul articolului 4 alineatul (5), precum și protecția insuficientă a femeilor în timpul sarcinii și maternității.

---

¹ Directiva 2004/113/CE privind aplicarea principiului egalității de tratament între femei și bărbați privind accesul la bunuri și servicii și furnizarea de bunuri și servicii.

² De exemplu, Directiva 2000/78/CE (Directiva privind egalitatea de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă) sau 2006/54/CE (egalitatea de remunerare și egalitatea de tratament).

³ EPRS (2016). E. Caracciolo di Torella și B. McLellan, Studiu privind transpunerea în statele membre a Directivei 2004/113/CE privind principiul egalității de tratament între bărbați și femei în ceea ce privește accesul la bunuri și servicii și furnizarea acestora.

⁴ Cauza 7/78, Hotărârea Curții din 23 noiembrie 1978, Mijloacele de plată și circulația capitalurilor

⁵ Comisia (2015). Raport privind aplicarea Directivei 2004/113/CE a Consiliului de aplicare a principiului egalității de tratament între bărbați și femei privind accesul la bunuri și servicii și furnizarea de bunuri și servicii.

Raportoarea a identificat cele mai importante lacune și provocări în fiecare din sectoarele în cauză și a propus recomandări adaptate privind integrarea dimensiunii de gen. În timp ce directiva oferă instrumente solide de garantare a principiului egalității între femei și bărbați, realizarea întregului potențial al directivei depinde de creșterea gradului de conștientizare în rândul furnizorilor de servicii și al utilizatorilor, precum și de integrarea coerentă a dimensiunii de gen în sectoarele relevante în care se aplică regulamentele sale.

Sectorul asigurărilor

Raportoarea salută implementarea Hotărârii *Test-Achats* din 2011¹, care obliga statele membre să impună obligativitatea primelor și prestațiilor unisex în legislație, de către marea majoritate a statelor membre, precum și faptul că, în toate cazurile, legislația națională a fost modificată cu efecte juridice obligatorii. Cu toate acestea, în anumite domenii sunt în continuare lacune în materie de implementare, de exemplu în sistemele de asigurări de sănătate și de călătorie, care necesită o analiză suplimentară a neconformității legislației naționale cu hotărârea. În plus, în timp ce directiva prevede că, în orice caz, cheltuielile legate de sarcină și maternitate nu determină diferențe în materie de prime și prestații individuale, continuă să se înregistreze cazuri de tratament diferențiat pe motive de sarcină. În opinia raportoarei, asigurarea aplicării corecte și depline a hotărârii în toate statele membre și zonele în cauză este crucială și, din acest motiv, conformitatea cu hotărârea în statele membre ar trebui să fie monitorizată de către Comisie în rapoarte periodice, iar eliminarea lacunelor ar trebui să reprezinte o prioritate.

Sectorul transporturilor și spațiile publice

În transportul public se pune, în principal, problema hărțuirii și în special a hărțuirii sexuale, interzisă în temeiul articolului 4 alineatul (3). Hărțuirea resimțită de femei în sectorul transporturilor reprezintă o problemă larg răspândită în statele membre și, după cum indică sondajele, una din șase femei² s-a confruntat cu un comportament sexual nedorit în timpul călătoriilor cu trenul. În opinia raportoarei, măsurile care vizează prevenirea violenței împotriva femeilor, inclusiv campaniile sociale, ar trebui să fie consecvente cu cadrul mai extins al principiului egalității de șanse între femei și bărbați, astfel cum se recomandă, de exemplu, în Convenția de la Istanbul. Raportoarea subliniază că măsurile care limitează libertățile femeilor, cum ar fi rezervarea de vagoane pentru femei, nu este eficientă pe termen lung, deoarece acestea nu sunt în conformitate cu principiul egalității între femei și bărbați.

În ciuda progreselor realizate în ceea ce privește accesibilitatea generală în domeniul transporturilor și spațiilor publice, barierele fizice care subminează accesul egal al părinților și persoanelor care îngrijesc copii mici persistă. În plus, insuficiența spațiilor pentru schimbarea bebelușilor, predominantă în special în cazul bărbaților, este încă frecventă atât în mijloacele importante de transport, cum ar fi trenurile, cât și în clădirile prestatorilor de servicii. De asemenea, ar trebui depuse mai multe eforturi la nivelul statelor membre în ceea ce privește accesul egal la servicii pentru mamele care alăptează și care continuă să se confrunte cu inegalitatea de tratament. Raportoarea consideră că consolidarea drepturilor egale pentru ambii părinți în ceea ce privește accesul la servicii, combinată cu informarea, sunt esențiale pentru consolidarea principiului egalității dintre femei și bărbați în viața de zi cu zi.

---

¹ Cauza C-236/09, Hotărârea Curții din 1 martie 2011, *Test-Achats*

² *The Telegraph* (2015). Disponibil la adresa:

<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/france/11545643/100-per-cent-of-Frenchwomen-victims-of-sexual-harassment-on-public-transport.html>, precum și *Project Guardian*, disponibil la:

http://www.btp.police.uk/advice_and_info/how_we_tackle_crime/project_guardian.aspx

Economia colaborativă

Digitalizarea rapidă în diferitele sectoare și proliferarea formelor de colaborare a prestării de servicii oferă noi contexte de aplicare a directivei. Raportoarea își extinde recomandările dincolo de serviciile tradiționale care au fost luate în considerare în momentul redactării directivei și pune în evidență noi domenii de aplicare, în special economia colaborativă. În timp ce rămâne de stabilit măsura în care directiva se aplică serviciilor din cadrul economiei colaborative, raportoarea consideră că serviciile oferite pentru profit anunțate în mod public ar trebui să fie în conformitate cu principiul egalității de tratament între femei și bărbați. Raportoarea observă că, deși economia colaborativă oferă beneficii mari și pentru furnizori și pentru utilizatori, trebuie identificate o serie de dificultăți și de bune practici pentru a asigura protecția totală și prevenirea incidentelor de hărțuire pe motive de gen. În opinia raportoarei, în etapele sale ulterioare, „Agenda europeană pentru economia colaborativă”, propusă de Comisia Europeană, ar trebui să integreze principiul egalității între bărbați și femei și să reflecte reglementările directivei pentru a garanta egalitatea de tratament între femei și bărbați și a preveni în mod eficient hărțuirea în serviciile oferite în cadrul economiei colaborative.

Tratament diferențiat

Cea mai mare parte a chestiunilor abordate și a plângerilor primite de organismele de promovare a egalității din statele membre privesc tratamentul diferențial în sectorul activităților recreative și de divertisment. Ele vizează mai ales justificarea tratamentului inegal în temeiul derogării prevăzute la articolul 4 alineatul (5) care conduce, de exemplu, la aplicarea de prețuri diferențiate, refuzul de a furniza servicii și diferențierea condițiilor de acces pentru femei și bărbați. După cum a afirmat chiar Comisia, derogările prevăzute la articolul 4 alineatul (5) din directivă au fost o sursă de ambiguitate, iar jurisprudența nu oferă o direcție unică de interpretare a acestor dispoziții. Din acest motiv, raportoarea consideră că respectivele cazuri de tratament diferențiat ar trebui să fie evaluate de la caz la caz pentru a se stabili dacă sunt justificate de un obiectiv legitim. Raportoarea subliniază că, în ciuda ambiguității legate de aplicarea sa, principalul scop al acestei derogări este acela de a crea oportunități pentru consolidarea în continuare a egalității între femei și bărbați în furnizarea de bunuri și servicii. Raportoarea subliniază necesitatea de a promova forme de aplicare a unor măsuri pozitive bazate pe un obiectiv legitim, în care există o legătură directă între tratamentul preferențial, pe de o parte, și dezavantajele care trebuie prevenite sau eliminate, pe de altă parte.

Îmbunătățirea aplicării directivei

Raportoarea consideră că organismele de promovare a egalității au un rol esențial în monitorizarea și exercitarea deplină a drepturilor care derivă din directivă la nivel național. Deși în concluziile raportului se afirmă că toate statele membre au instituit aceste organisme, eficacitatea lor în îndeplinirea obiectivelor fixate cunoaște variații. De exemplu, unele organisme nu sunt în măsură să reprezinte persoane fizice prin litigii, ceea ce reprezintă o condiție necesară pentru protecția eficientă a victimelor¹. Raportoarea solicită statelor membre să garanteze un nivel suficient de competențe organismelor de promovare a egalității în această privință și invită Comisia să consolideze cooperarea cu organismele de promovare a egalității și să ofere sprijin pentru identificarea sistematică a principalelor provocări și pentru schimburile de bune practici.

---

¹ Equinet (2014). Implementarea Directivei 2004/113/CE, Egalitatea de gen în ceea ce privește accesul la bunuri și servicii: rolul organismelor de promovare a egalității

Deși s-au înregistrat progrese semnificative în ceea ce privește tratamentul egal al femeilor și bărbaților în domeniul bunurilor și serviciilor, lacunele restante în punerea în aplicare trebuie rezolvate. Raportoarea consideră că o mai bună conștientizare a tuturor părților interesate, inclusiv a furnizorilor de servicii și a utilizatorilor, și recomandări specifice de integrare sectorială a aspectelor de gen sunt esențiale pentru aplicarea practică a principiului egalității de tratament între femei și bărbați în experiențele cotidiene din domeniul furnizării și accesului la bunuri și servicii.

AVIZ AL COMISIEI PENTRU TRANSPORT ȘI TURISM

destinat comisiei pentru drepturile femeii și egalitatea de gen

Raport privind aplicarea Directivei 2004/113/CE a Consiliului de aplicare a principiului egalității de tratament între femei și bărbați privind accesul la bunuri și servicii și furnizarea de bunuri și servicii
(2016/2012(INI))

Raportor pentru aviz: Jens Nilsson

SUGESTII

Comisia pentru transport și turism recomandă Comisiei pentru drepturile femeii și egalitatea de gen, competentă în fond, includerea următoarelor sugestii în propunerea de rezoluție ce urmează a fi adoptată:

1. având în vedere articolul 10 și articolul 19 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,
2. constată că Comisia și-a prezentat raportul privind aplicarea Directivei 2004/113/EC cu mare întârziere după prima evaluare din 2009;
3. reamintește că au existat întotdeauna diferențe majore între bărbați și femei în ceea ce privește politicile de transport, inclusiv tipologiile de deplasare, accesul la mijloacele de transport și alegerea acestora, securitatea și siguranța pe durata acestora și dezechilibrul de gen în ceea ce privește ocuparea forței de muncă în sectorul transportului; încurajează, așadar, Comisia să țină cont de toate obstacolele și constrângerile pe care le întâlnesc femeile când călătoresc, în conformitate cu concluziile celei de-a cincea Conferințe privind problemele pe care le întâmpină femeile de la Paris, din 2014;
4. subliniază că s-a acordat puțină atenție pentru dezvoltarea unor politici, programe și mandate specifice fiecărui gen, cu toate că strategia Orizont 2020 pentru perioada 2014-2020 este structurată pentru a răspunde provocărilor societale care necesită soluții inovatoare, iar multe dintre problemele legate de mobilitatea femeilor și a bărbaților și tipologiile de deplasare au fost cercetate în mod detaliat în ultimii ani;
5. invită Comisia și companiile de asigurări să nu facă discriminări de gen în ceea ce privește prețurile asigurărilor auto în caz de accident, ci, mai degrabă, să țină seama în evaluările lor de situația fiecărei persoane;
6. regretă că în asigurările de călătorie încă predomină tratamentul diferențiat aplicat bărbaților și femeilor, ceea ce reprezintă un obstacol pentru accesul egal în sectorul

turismului, în special pentru femeile însărcinate;

7. invită Comisia să ofere clarificări dacă activitățile economiei colaborative, care este în creștere accelerată, în domeniul transporturilor și al turismului constituie bunuri și servicii care intră în domeniul de aplicare al directivei și dacă furnizorii de servicii și platformele online asociate sunt răspunzătoare în temeiul acestei directive;
8. încurajează conceptele inovatoare, precum „mobilitatea îngrijirii” și „analiza planificării parcursului de călătorie”, care sprijină conceperea și introducerea unor servicii de transport public mai echitabile și receptive, precum și o planificare urbană mai eficientă; insistă că evaluările regulate și sistematice ale impactului de gen sunt esențiale pentru conceperea și introducerea în toate statele membre a unor servicii de transport neutre din perspectiva genului;
9. își reiterează apelul adresat Comisiei de a crea o bază de date accesibilă publicului cu privire la legislația privind discriminarea de gen și hotărârile Curții Europene de Justiție;
10. subliniază rolul esențial pe care îl joacă organismele de promovare a egalității pentru a asigura respectarea egalității de gen pentru toate persoanele care trăiesc în UE și invită Comisia să contribuie la păstrarea independenței și eficienței acestor organisme;
11. încurajează statele membre, inclusiv la nivel regional și local, să aloce resurse suficiente organismelor naționale de promovare a egalității pentru ca acestea să poată furniza informațiile necesare despre căile de atac și serviciile de consultanță disponibile pentru a ajuta statele membre să se conformeze dispozițiilor directivei;
12. subliniază rolul pe care îl au în acest sector instituțiile locale și regionale (ca furnizori de servicii, autorități de reglementare și responsabili implicați în inspecții) în ceea ce privește aspectele de bază ale transporturilor și turismului;
13. regretă lipsa de informare în rândul statelor membre cu privire la directivă și încurajează autoritățile competente de la toate nivelurile să facă mai bine cunoscute drepturile și obligațiile în temeiul directivei;
14. invită Comisia să adune exemple de bune practici pentru a asigura o mai bună aplicare a directivei și să își continue eforturile de unificare a definițiilor și conceptelor din această arie tematică: subliniază rolul și competențele Institutului European pentru Egalitatea de Gen (EIGE) în îndeplinirea acestui obiectiv;
15. reamintește că femeile nu reprezintă decât 22 % din forța de muncă în sectorul transporturilor din UE, ceea ce reflectă faptul că numărul femeilor care ocupă posturile tehnice și operaționale este deosebit de scăzut (mai puțin de 10 %); prin urmare, cere să se adopte măsuri ambițioase și constante pentru a crește atractivitatea sectorului transporturilor pentru posibilele angajate;
16. reamintește că promovarea accesului egal pentru femei la bunurile și serviciile publice și private trebuie să se bazeze pe recunoașterea opțiunilor diferite ale femeilor și fetelor, precum și pe nevoile și experiențele diferite ale acestora, iar accesul egal trebuie garantat fără a submina drepturile lor fundamentale;

17. cere Comisiei să aplice o strategie globală pentru politicile și fondurilor din domeniul transporturilor gestionate de DG MOVE, care să favorizeze egalitatea între bărbați și femei și care să fie similară cu strategia în vigoare în prezent pentru implementarea programului Orizont 2020;
18. subliniază faptul că, deși statisticile oficiale arată că nevoile în materie de mobilitate și tipologiile de deplasare ale femeilor și bărbaților diferă substanțial, se acordă foarte puțină atenție acestei probleme atât în propunerile legislative ale Comisiei, cât și în politicile din domeniul transportului public din majoritatea statelor membre;
19. reamintește că femeile sunt utilizatorii principali ai serviciilor de transport public în toată Uniunea; invită autoritățile locale, regionale și naționale ca, în conceperea și dezvoltarea serviciilor lor de transport public, să ia în calcul în mod specific nevoile de mobilitate ale femeilor; invită Comisia să integreze corect dimensiunea de gen în abordarea sa principală privind legislația UE în domeniul transporturilor;
20. consideră că, pentru a oferi servicii de transport și turism nediscriminatorii din perspectiva de gen, este esențial ca furnizorii de servicii respectivi să pună în practică strategii globale care să asigure tratamentul egal al clienților și al furnizorilor, dar și al consumatorilor;
21. subliniază că alăptatul în public intră în domeniul de aplicare a directivei și nu trebuie restricționat de furnizorii de servicii; salută legislația națională care sprijină dreptul femeilor de a alăpta în public și reiterează importanța acestui drept pentru sectorul turismului; încurajează ferm toate statele membre să adopte și să aplice în totalitate legislația privind prevenirea discriminării alăptatului în public;
22. consideră că punerea la dispoziție gratuit a unor spații pentru schimbarea bebelușilor în toate toaletele publice ar contribui la promovarea transportului și turismului incluziv; consideră, totodată, că astfel de spații nu ar trebui rezervate specific unui gen;
23. regretă condițiile deplorabile de igienă din toaletele și dușurile publice; invită Comisia să ia măsuri concrete pentru a soluționa această problemă, care persistă în multe state membre și reprezintă un obstacol pentru turismul și transportul incluziv;
24. subliniază că parcarile și instalațiile trebuie să fie accesibile și sigure pentru toate persoanele, indiferent de genul lor, pentru că acest lucru ar promova turismul incluziv și ar putea să promoveze un echilibru de gen mai bun în sectorul transporturilor;
25. remarcă faptul că cei responsabili de îngrijirea altor membri ai familiei, de obicei femeile, sunt nevoiți să planifice și să se deplaseze adesea pe trasee complexe, cu cerințe specifice în ceea ce privește organizarea timpului, transportul și accesibilitatea;
26. subliniază nevoia de a îmbunătăți accesibilitatea infrastructurii de transport public și de a înlătura obstacolele de la bordul mijloacelor de transport, astfel încât părinții care călătoresc cu copii să le poată folosi mai ușor; cere în mod deosebit adoptarea de măsuri care să asigure o accesibilitate adecvată pentru cărucioarele de copii în zona transportului public;
27. invită Comisia și statele membre să se asigure că vehiculele și infrastructura din transportul public sunt accesibile în mod egal și adaptate pentru femei și pentru bărbați, nu

doar ca utilizatori finali și pasageri, ci și ca persoane care lucrează în acest sector;

28. invită Comisia ca, atunci când propune sau impune noi cerințe de proiectare pentru vehiculele, serviciile sau infrastructura din transport, să ia în considerare diversele nevoi ale bărbaților și femeilor, precum și pe cele ale persoanelor cu mobilitate redusă (de exemplu, toalete adaptate ambelor genuri, vehicule accesibile femeilor însărcinate, spații pentru schimbarea bebelușilor, spații pentru cărucioarele pentru copii etc.);
29. invită Comisia să evalueze normele companiilor aeriene privind asistența și admiterea femeilor gravide la zborurile companiilor aeriene și să ia măsuri pentru a face companiile aeriene să asigure o abordare armonizată în această privință;
30. invită Consiliul să adopte poziția Parlamentului cu privire la Regulamentul privind drepturile pasagerilor în ceea ce privește obligația manipulanților din aeroporturi de a returna pasagerilor cărucioarele pentru copii imediat după debarcare sau de a le pune la dispoziție mijloace de transport alternative, pentru a evita ca aceștia să își ducă copii în brațe prin aeroport până la zona de recuperare a bagajelor;
31. își exprimă profunda îngrijorare cu privire la cazurile de violență verbală și fizică, inclusiv de hărțuire sexuală, care se produc în mijloacele de transport public, dar și în mijloacele de transport la cerere, inclusiv în contextul economiei colaborative;
32. subliniază în mod deosebit că, pentru articolul 4 alineatul (3) din Directiva 2004/113/CE, referitor la hărțuirea sexuală, care este extrem de important în sectorul transportului public, nu există o interpretare clară a răspunderii furnizorilor de bunuri și servicii, atunci când este implicat un hărțuitor terț, care nu este furnizorul de bunuri și servicii;
33. invită Comisia și statele membre să abordeze de urgență problema responsabilității legale în contextele amintite și să ofere o interpretare mai bună a Directivei 2004/113/CE pentru victimele hărțuirii, dar și pentru furnizorii de servicii;
34. reamintește că promovarea spațiilor publice și a zonelor de tranzit public sigure pentru toți - atât ziua, cât și noaptea pentru persoanele vulnerabile, precum și în locuri și situații mai izolate - reprezintă o responsabilitate a tuturor actorilor de la toate nivelurile;
35. subliniază că aspectele privind siguranța trebuie să joace un rol important în planificarea urbană, de exemplu, prin asigurarea unei iluminări corespunzătoare pe timp de noapte în stațiile de autobuz și de tramvai, precum și pe drumul către și dinspre acestea;
36. consideră că vagoanele separate pentru femei nu reprezintă o soluție bună pentru rezolvarea problemei hărțuirii sexuale în transportul public; invită statele membre să abordeze problema hărțuirii sexuale în serviciile de transport și turism prin politici cuprinzătoare, care includ și vagoane adecvate și sisteme de alertă, mai mult personal de supraveghere, măsuri educative și asigurarea aplicării legii;
37. invită furnizorii de servicii de transport și turism să îi condamne în mod explicit pe delincvenții sexuali și să îi aducă în fața justiției;
38. solicită o dezbatere juridică mai aprofundată cu privire la responsabilitatea furnizorilor de servicii de internet pentru prevenirea și eliminarea cazurilor de hărțuire folosind

platformele virtuale de relații și la rolul pe care îl pot juca în îmbunătățirea prevenirii și reprimării acestor cazuri;

39. condamnă orice restricționare a accesului la serviciile de transport pentru pasagerii care călătoresc cu copii;
40. încurajează statele membre să adopte o abordare flexibilă atunci când reglementează cerințele de siguranță pentru pasagerii serviciilor de taxi, în special pentru a evita discriminarea femeilor și a pasagerilor care călătoresc cu copii.

**REZULTATUL VOTULUI FINAL
ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ**

Data adoptării	10.11.2016
Rezultatul votului final	+: 33 -: 4 0: 1
Membri titulari prezenți la votul final	Daniela Aiuto, Lucy Anderson, Marie-Christine Arnautu, Georges Bach, Izaskun Bilbao Barandica, Deirdre Clune, Michael Cramer, Luis de Grandes Pascual, Andor Deli, Karima Delli, Isabella De Monte, Ismail Ertug, Jacqueline Foster, Bruno Gollnisch, Merja Kyllönen, Miltiadis Kyrkos, Bogusław Liberadzki, Peter Lundgren, Marian-Jean Marinescu, Gesine Meissner, Cláudia Monteiro de Aguiar, Renaud Muselier, Jens Nilsson, Salvatore Domenico Pogliese, Gabriele Preuß, Dominique Riquet, Massimiliano Salini, David-Maria Sassoli, Claudia Schmidt, Jill Seymour, Claudia Țapardel, Pavel Telička, István Ujhelyi, Wim van de Camp, Roberts Zile, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Membri supleanți prezenți la votul final	Maria Grapini, Ramona Nicole Mănescu

30.11.2016

AVIZ AL COMISIEI PENTRU AFACERI JURIDICE

destinat Comisiei pentru drepturile femeii și egalitatea de gen

referitor la punerea în aplicare a Directivei 2004/113/CE a Consiliului de aplicare a principiului egalității de tratament între femei și bărbați privind accesul la și bunuri și servicii și furnizarea de bunuri și servicii
(2016/2012(INI))

Raportor pentru aviz: Jiří Maštálka

SUGESTII

Comisia pentru afaceri juridice recomandă Comisiei pentru drepturile femeii și egalitatea de gen, competentă în fond, includerea următoarelor sugestii în propunerea de rezoluție ce urmează a fi adoptată:

- A. întrucât egalitatea dintre bărbați și femei este un principiu fundamental al Uniunii Europene și întrucât atât tratatele UE, cât și Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, interzic orice formă de discriminare pe criterii de gen și prevăd că egalitatea între bărbați și femei trebuie să fie asigurată în toate domeniile, promovarea acestei egalități fiind una dintre sarcinile esențiale ale Uniunii¹;
- B. întrucât Directiva 2004/113/CE (denumită în continuare „directiva”) extinde protecția împotriva discriminării după criteriul de gen și are drept scop integrarea mai eficientă a principiului egalității de gen, dincolo de domeniul tradițional al pieței muncii, în domeniile accesului la bunuri și servicii și furnizării de bunuri și servicii, dar exclude în mod explicit mass-media, publicitatea și învățământul public și privat;
- C. întrucât toate statele membre au luat măsuri pentru a transpune directiva în ordinea lor juridică internă și pentru a crea proceduri și organisme pentru implementarea acesteia; întrucât Comisia a concluzionat în raportul său privind aplicarea Directivei 2004/113/CE² că, deși toate statele membre au transpus directiva în legislația națională,

---

¹ În conformitate cu dispozițiile articolului 8 din TFUE (ex-articolul 3 alineatul (2) TCE), „În toate acțiunile sale, Uniunea urmărește să elimine inegalitățile și să promoveze egalitatea între bărbați și femei”.

² Raport al Comisiei către Parlamentul European, Consiliu și Comitetul Economic și Social European – „Raport privind aplicarea Directivei 2004/113/CE a Consiliului de aplicare a principiului egalității de tratament între bărbați și femei privind accesul la bunuri și servicii și furnizarea de bunuri și servicii” (COM/2015/0190) - <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A52015DC0190>

persistă încă probleme legate de implementarea efectivă a directivei;

- D. întrucât eficacitatea organismelor de promovare a egalității din statele membre cunoaște variații în procesul de îndeplinire a obiectivelor fixate;
- E. întrucât în hotărârea Test-Achats a Curții de Justiție a Uniunii Europene din 1 martie 2011 în cauza C-236/09¹ (denumită în continuare „hotărârea”), Curtea a anulat articolul 5 alineatul (2) al directivei, care permitea utilizarea factorilor actuariali, în mod diferit, pe criterii de gen în contractele de asigurări private care intră sub incidența directivei,
1. subliniază că persistă anumite provocări și probleme legate de aplicarea eficientă și uniformă a directivei și că printre principalele aspecte problematice se numără înțelegerea excesiv de restrictivă a sensului „bunurilor și serviciilor”, justificările ample și uneori neclare ale inegalității de tratament în temeiul articolului 4 alineatul (5), precum și protecția insuficientă a femeilor în timpul sarcinii, maternității și alăptării;
  2. regretă că domeniul de aplicare al directivei este destul de restrâns și nu acoperă mass-media, publicitatea sau învățământul public sau privat, dar include serviciile de sănătate;²
  3. consideră că există o lipsă de informare în rândul opiniei publice cu privire la conținutul și implicațiile directivei, precum și în rândul persoanelor protejate și al furnizorilor de bunuri și servicii cu privire la drepturile și obligațiile lor, care decurge atât din lipsa informațiilor, cât și a jurisprudenței; invită Comisia, statele membre și organismele de promovare a egalității să îmbunătățească, prin urmare, gradul de sensibilizare cu privire la conținutul și implicațiile directivei;
  4. salută faptul că toate statele membre au pus în aplicare hotărârea sau sunt în curs de a o implementa și evidențiază faptul că unele dintre ele au ales să nu se limiteze doar la sfera de aplicare a hotărârii, ci să aplice norma unisex și la alte tipuri de asigurări și pensii;
  5. salută această inițiativă și subliniază necesitatea de a invita statele membre să garanteze un nivel suficient de independență și competențe adecvate pentru organismele de promovare a egalității; în acest sens, în vederea uniformizării eficacității în îndeplinirea obiectivelor fixate de către aceste organisme, subliniază necesitatea consolidării cooperării între Comisie și aceste organisme, prin identificarea sistematică a principalelor probleme și dezvoltarea schimbului de bune practici;
  6. invită statele membre și Comisia să crească gradul de sensibilizare a tuturor părților implicate cu privire la conținutul și implicațiile directivei;
  7. invită Comisia să inițieze un studiu cuprinzător și detaliat și un exercițiu de colectare de date privind punerea în aplicare a directivei, să-și îmbunătățească activitățile de monitorizare și să sprijine statele membre în vederea realizării întregului potențial al directivei;
  8. subliniază că, deși digitalizarea unor servicii și sectoare și propagarea formelor colaborative de furnizare de servicii au schimbat accesul la bunuri și servicii și furnizarea

¹ Hotărârea din 1 martie 2011, A, C-236/09, ECLI:EU:C:2011:100.

² Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene din 12 iulie 2001, *Geraets-Smits and Peerbooms*, C-157/99, ECLI:EU:C:2001:404.

acestora, directiva rămâne aplicabilă domeniului digital; invită Comisia să evalueze impactul digitalizării și al economiei colaborative asupra accesului la bunuri și servicii și asupra furnizării acestora din perspectiva egalității de gen;

9. subliniază nevoia clarificării dispozițiilor privind responsabilitatea furnizorilor de bunuri și servicii și de platforme online de comunicare în baza directivei; Invită statele membre și Comisia să abordeze de urgență, prin urmare, problema responsabilității în acest context.

REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ

Data adoptării	29.11.2016
Rezultatul votului final	+: 19 -: 1 0: 2
Membri titulari prezenți la votul final	Max Andersson, Joëlle Bergeron, Marie-Christine Boutonnet, Jean-Marie Cavada, Kostas Chrysogonos, Therese Comodini Cachia, Mady Delvaux, Rosa Estaràs Ferragut, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Mary Honeyball, Dietmar Köster, António Marinho e Pinto, Emil Radev, Julia Reda, Evelyn Regner, Pavel Svoboda, Axel Voss, Tadeusz Zwiefka
Membri supleanți prezenți la votul final	Daniel Buda, Angel Dzhambazki, Angelika Niebler, Virginie Rozière, Kosma Złotowski

**REZULTATUL VOTULUI FINAL
ÎN COMISIA COMPETENTĂ ÎN FOND**

Data adoptării	6.2.2017
Rezultatul votului final	+: 18 -: 2 0: 4
Membri titulari prezenți la votul final	Daniela Aiuto, Beatriz Becerra Basterrechea, Malin Björk, Vilija Blinkevičiūtė, Viorica Dăncilă, Iratxe García Pérez, Arne Gericke, Anna Hedh, Mary Honeyball, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Florent Marcellesi, Maria Noichl, Pina Picierno, João Pimenta Lopes, Terry Reintke, Michaela Šojdrová, Ernest Urtegas, Ángela Vallina, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Anna Záborská
Membri supleanți prezenți la votul final	Inés Ayala Sender, Evelyn Regner, Mylène Troszczynski
Membri supleanți (articolul 200 alineatul (2)) prezenți la votul final	Claudia Schmidt

VOTUL FINAL PRIN APEL NOMINAL ÎN COMISIA COMPETENTĂ ÎN FOND

18	+
ALDE	Beatriz Becerra Basterrechea
EFDD	Daniela Aiuto
PPE	Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Claudia Schmidt, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Michaela Šojdrová
S&D	Inés Ayala Sender, Vilija Blinkevičiūtė, Viorica Dăncilă, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Mary Honeyball, Maria Noichl, Pina Picierno, Evelyn Regner
VERTS/ALE	Florent Marcellesi, Terry Reintke, Ernest Urtsun

2	-
ECR	Arne Gericke
ENF	Mylène Troszczynski

4	0
GUE/NGL	Malin Björk, João Pimenta Lopes, Ángela Vallina
PPE	Anna Záborská

Legenda simbolurilor utilizate:

- + : pentru
- : împotriva
- 0 : abțineri